

HOLE KOMMUNE TEKNISK DRIFT
Viksveien 30
3530 RØYSE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2025 - Hole kommune

Hole kommune har avvik fra krav i tillatelsen i 2025. Dette skyldes at Hole avløpsrenseanlegg har brudd på sekundærrensekravet.

Vi gjør kommunen oppmerksom på at dersom avvik fra rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det er et brudd på forurensningsloven § 7 å koble til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på 5 300 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Hole avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Avløpsnettet til Hole avløpsrenseanlegg

Hole kommune har rapportert at avløpsnettet til Hole avløpsrenseanlegg har 26 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Dette er samme antall som ble rapportert for 2024. Videre har dere rapportert at 3 406 m³ urensset avløpsvann og 10 kg fosfor har gått i overløp på avløpsnettet i 2025. Dette er en liten økning fra forrige år, da dere rapporterte at 3 127 m³ urensset avløpsvann og 9,3 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettet.

Dere oppgir at det er 6 105 innbyggere og 159 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2025. Antallet tilknyttede innbyggere har økt siden 2024, da dere rapporterte at det var 5 900 innbyggere tilknyttet avløpsnettet. I skjemaet for årsrapportering opplyser dere om at det har blitt tilknyttet 90 nye abonnenter til avløpsnettet i 2025.

Hole kommune har i tillatelsens punkt 3.1.5 krav om at utslipp på grunn av feil ved ledningsnett, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettet med mer enn 5 % fram til 31. desember 2025. Kommunen har for 2025 beregnet at avløpsnettet har en virkningsgrad på over 100 % (114 %). Dette skyldes at vannmengden som når frem til avløpsrenseanlegget er større enn den som tilføres avløpsnettet, som følge av innlekkasje av fremmedvann. Vi påpeker at virkningsgraden på avløpsnettet angir andelen spillvann som oppstår i tettbebyggelsen og som når frem til renseanlegget. Dette innebærer at virkningsgraden ikke kan være over 100 %. Fremmedvann skal ikke inngå i beregningen av virkningsgrad.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å kartlegge omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravet til virkningsgrad i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

I årets versjon av årsrapporteringsskjemaet har vi også inkludert spørsmål om andelen avløpsvann sluppet ut via driftsoverløp. Dette for å i første omgang kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen. Kommunen har beregnet at 0,75 % av den totale tilførte vannmengden til avløpsnettet har blitt sluppet ut via driftsoverløp i 2025. I nye tillatelser er det et krav om at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke være over 2 % fra og med en viss dato. Hole kommune har imidlertid ikke krav til prosentvis mengde utslipp via driftsoverløp i sin tillatelse.

Hole avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Hole avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 448 557 m³ avløpsvann og at 2 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør mindre enn 0,001 % av alt vann inn til renseanlegget. Dette er likt som for 2024.

Kommunen har rapportert at den dimensjonerende kapasiteten til Hole avløpsrenseanlegg er 12 000 pe (BOF₅). Dere har beregnet at maksukebelastningen i 2025 er 6 767 pe (BOF₅). Til sammenlikning viser vår utregning av maksukebelastningen basert på enkeltprøve for største tilførsel av BOF₅ til avløpsrenseanlegget, datert 12.09.2025, at den er 7 414 pe (BOF₅).

Hole avløpsrenseanlegg har en beregnet årsmidlet renseeffekt på 97,35 % for fosfor i 2025 og klarer dermed fosforrensekravet i tillatsen på 93 %. Anlegget har avvik fra sekundærrensekravet. Grunnen til dette er at det er én enkeltanalyse for BOF₅, datert 16.11.2025, som har en 100 %-overskridelse av rensekravene, det vil si at renseeffekten er lavere enn 70 % samtidig som utslippskonsentrasjonen er større enn 50 mg O₂/l.

Vi minner om at 100 %-overskridelser av rensekravene skal varsles Statsforvalteren, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Andre forhold

Sollihøgda renseanlegg er et kommunalt renseanlegg som i dag er regulert etter kapittel 13 i forurensningsforskriften. Anlegget mottar og behandler avløpsvann fra Sollihøgda tettbebyggelse i Hole kommune. Kommunen opplyser om at dere planlegger å legge ned Sollihøgda avløpsrenseanlegg og overføre avløpsvannet til VEAS via Bærum kommune sitt avløpsnett. Ved overføring til VEAS må Hole kommune søke Statsforvalteren om ny utslippstillatelse for kommunens avløpsnett. Vi viser til nettsidene våre for hvilke opplysninger en slik søknad må inneholde:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/miljo-og-klima/avlop/soknad-om-tillatelse/>.

Tilbakemelding på resipientovervåking

Hole kommune har krav i tillatelsens punkt 8.3 om å overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten, og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jf. vannforskriften §§ 4 og 18. Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften skal i henhold til punkt 8.4 sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som en del av årsrapporteringen. Resultatene skal vurderes etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmateriell til forskriften. I tillegg skal data fra resipientovervåkingen lastes opp i Vannmiljø, jf. punkt 8.5.

Kommunen har også krav om overvåking etter forurensningsforskriften i tillatelsens punkt 8.2. Kommunen skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra renseanlegg og overløp til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert og bidra til å avklare om resipienten skal registreres som følsom, normal eller mindre følsom jf. forurensningsforskriften kap. 11, vedlegg 1, pkt. 1.1 og følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften. Resultater fra overvåkingen skal drøftes og konklusjoner om registreringen av resipienten som følsom, normal eller mindre følsom presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs årsrapportering, jf. punkt 8.4.

Hole kommune har levert rapport fra overvåking etter vannforskriften i 2025. Rapporten bekrefter at det i 2025 ble gjennomført totalt seks prøvetakinger av resipient. Resultatene er lagt inn i Vannmiljø. Metoder og resultater presenteres på en oversiktlig måte, og det er gjort vurderinger av tilstand og påvirkning. Det er også foretatt en sammenligning med data fra tidligere år.

Vi minner om at det i pålegget om resipientovervåking inkluderer parameteren løst reaktivt ortofosfat på filtrerte prøver (P-ORTO-F). I Vannmiljø er dataene lagt inn som ufiltrert fosfat (PO4-P). Tilsvarende feilregistrering ble gjort i 2024 og vi ber om at dette følges opp, og at fremtidige prøver tas i tråd med pålegget om resipientovervåking.

I henhold til overvåkingsprogrammet skal det tas prøver av begroingsalger hvert tredje år, og ettersom dette ble gjort i 2023, skal det gjennomføres neste gang i 2026.

Vi tar årsrapporten for resipientovervåking av Storelva ved Hole renseanlegg til orientering.

Når det gjelder overvåkingen etter punkt 8.2 kan vi ikke se at kommunen har levert resultater fra denne. Vi minner om at kommunen må gjøre det til neste år. Dersom kommunen ikke gjør det, vil vi gi avvik på dette.

Konklusjon

Hole kommune har avvik fra krav i tillatelsen i 2025. Dette skyldes at Hole avløpsrenseanlegg har brudd på sekundærrensekravet.

Vi gjør kommunen oppmerksom på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensninger for ønsket utvikling i kommunen, da det er et brudd på forurensningsloven

§ 7 å koble til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2025 til etterretning.

Vi minner om at ved en eventuell overføring av avløpsvannet fra Sollihøgda avløpsrenseanlegg til VEAS, må kommunen søke Statsforvalteren om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften kapittel 14.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/nn/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/skjema-og-tjenester/>

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr tilsvarende 5 300 kroner for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent